

GREENPEACE

SAYI #124
greenpeace.org.tr

FUKUŞİMA'DA
RADYASYON
AZALMADI,
ARTTI

İçindekiler

Petrol boru hattını durdurmak için hayatlarını tehlikeye atan aktivistler

Dev bir petrol şirketi evinizin arka bahçesinden geçecek tehlikeli bir boru hattı inşa etmeye kalksaydı, ne yapardınız?

Fukuşima'da radyasyon azalmadı, arttı

Fukuşima bölgesindeki Namie ve İtate'de gerçekleştirilen kapsamlı araştırmalarda, bazı bölgelerdeki radyasyon seviyesinin uluslararası limitlerin 100 katı olduğu saptandı.

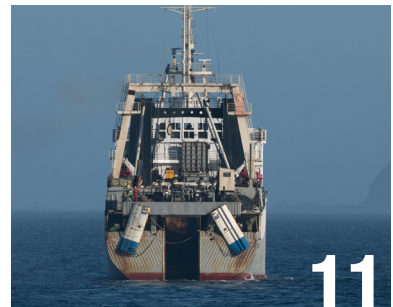
Dünya, kömürden çıkışta rekora koşuyor

"Yükseliş ve Çöküş 2018 Raporu" açıklandı. Rapora göre, 2017'de kurulması planlanan kömürlü termik santral kapasitesinde küresel çapta büyük bir düşüş yaşandı.

Trakya'da olası kömürlü termik santraller 11 bin erken ölüme yol açacak

Çerkezköy ve Vize'de kurulması planlanan kömürlü termik santrallerin hava kirliliğine ve insan sağlığına olumsuz etkilerini ortaya koyan "Trakya'da Termik Santral Tehlikesi" başlıklı bir rapor hazırladık.

Kril avcılığı, geleceğimizi tehdit ediyor

Greenpeace, Antarktika Okyanusu'nda kril balık avcılığının son 5 yılının izini sürdü ve dünyamızı tehdit eden avcılığın kirli yüzünü hazırladığı raporla gözler önüne serdi.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz
Basım ve Tanıtım
Hizmetleri Ltd. Şti. adına
Ece Ünver

Genel Yayın Merkezi

Teşvikiye Mah. Şakayık Sok.
No:40/7, 34365 Şişli, İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ece Ünver

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Burcu Ünal

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

Jargon İstanbul

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

© Christian Åslund / Greenpeace

GREENPEACE

www.greenpeace.org.tr

Hindistan'da hava kirliliği kötüye gidiyor

Hava kirliliği yerleri Hindistan'ın bugün dünyada havası en kirli ülke olduğunu ortaya koydu. Greenpeace Hindistan'ın bu yılın başında yayımladığı Airpocalypse II isimli rapor ülkedeki hava kirliliğinin giderek kötüleştiğinin altını çizdi. Bunun üzerine Hindistan hükümeti hava kirliliği skandalına yönelik ulusal bir hareket planı hazırladı. Greenpeace Hindistan bu adımın iyi bir başlangıç olduğunu söyledi ve önemli bir uyarıda bulundu: Hükümet halkın rahatça takip edebileceği daha şeffaf planlar yapmalı.

Hindistan temiz hava istiyor

Bir grup protestocu Delhi'nin güneyindeki Badarpur Kömürlü Termik Santrali'nin kapılarında nöbet tutarak Hindistan'ın giderek kötüleşen hava kirliliğine tepki gösterdi. Bu sırada Greenpeace aktivistleri de Mumbai'deki bir köprüye tırmanarak hava kirliliğini protesto eden bir pankart astı.

Petrol boru hattını durdurmak için hayatlarını tehlikeye atan aktivistler

Dev bir petrol şirketi evinizin arka bahçesinden geçecek tehlikeli bir boru hattı inşa etmeye kalksaydı, ne yapardınız? Kanada, Vancouver yakınlarındaki Coast Salish topraklarında yaşayan yerlilerin başına gelen şey tam da bu!
10 cesur aktivist 'bu bizim de arka bahçemiz' dedi ve yerli halkın sesini yükseltmesine yardım edecek barışçıl bir eylem başlattı.

19 Mart günü 10 aktivist barışçıl bir eyleme imza atarak Kanada, Vancouver yakınlarında bulunan Coast Salish topraklarındaki Kinder Morgan inşaat alanının girişini kapattı. Aktivistlerin bu cesur eylemi yerli halkların haklarını ihlal edecek, binlerce insanın havası ve suyu için tehdit oluşturacak, küresel iklim değişikliğini hızlandıracak katran kumu petrol boru hattının inşasını ileri bir zamana erteledi.

Eyleme katılan aktivistlerden biri de Greenpeace'in kurucusu Rex Weyler'di. Weyler "gelecek nesiller için kıyının ekolojik bütünlüğünü korumak" amacıyla yerli topluluklarla dayanışmak üzere eylemdeki yerini aldı. Weyler'a bu eylemde Greenpeace'in ilk kurucularından Dorothy ve Irving Stowe'un kızı ile oğlu eşlik etti. Barbara ve Bob Stowe "eğer ebeveynlerimiz hayatta olsaydı, bu eylemde bizim yanımızda yer alırlardı" sözleriyle dinleyenlerin gözlerini doldurdu.

Kinder Morgan'a karşı çıktıkları için tutuklanan Rex, Bob, Barbara ve diğer aktivistler yalnız değiller. Bu eylem yıkıcı etkilere sahip Kinder Morgan boru hattının karşısında duran bir dizi ilham verici eylemden sadece biri ama asla sonuncusu olmayacak. Bu eylemden bir hafta önce, 10,000'den fazla insan bir yürüyüşe katıldı ve petrol endüstrisine açık bir direnç mesajı göndermek için yerli halkların haklarına sahip çıktı.

Biliyoruz ki petrol endüstrisini etkisiz hale getirmek, toprağımızı ve suyumuzu korumak, yerli haklarını savunmak uzun ve zor bir süreç; güç kazanmak için hepimizin desteğine ihtiyacımız var.

Fotoğraflar: © Greenpeace / Rogue Collective

© Greenpeace / Christian Åslund

Fukuşima'da radyasyon azalmadı, arttı

Bölgede radyasyon seviyesi uluslararası limitlerin 100 katı.

Greenpeace Japonya tarafından Fukuşima bölgesindeki Namie ve İtate'de gerçekleştirilen kapsamlı araştırmalar, bazı bölgelerde halkın maruz kaldığı radyasyon seviyesinin, uluslararası limitlerin 100 kat üzerine kadar çıktığını ortaya koydu. Bölgedeki yüksek radyasyon seviyeleri nükleer felaketten kurtulup yeniden bölgeye dönenler için 2050'ye kadar ciddi bir risk yaratıyor.

Söz konusu araştırmanın başında bulunan Greenpeace Belçika Radyasyon Uzmanı Vande Putte, araştırma sonuçlarıyla ilgili şunları dile getirdi:

“Araştırmanın gerçekleştirildiği tüm alanlarda, insanların yaşamasına izin verilen yerler de dahil, radyasyon seviyeleri o kadar yüksek ki; eğer aynı seviyelere bir nükleer tesiste rastlansaydı, tesiste sıkı kontrollerin yapılması gerekirdi. Kaldı ki söz konusu seviyelerle bir nükleer tesiste değil kamusal alanda karşılaşılıyor. **Bu evlerdeki radyasyon seviyesinin insanlar üstünde bıraktığı etki, her hafta bir göğüs röntgeni çekirtmeye eşdeğer ve şimdi çocuklar ile hamileler de dahil herkes bu evlere geri dönüyor. Açıkça insan hakkı ihlali olan bu durum kabul edilemez.**”

Greenpeace Japonya, geçtiğimiz sene Eylül ve Ekim aylarında Namie ile İtate bölgelerinde bulunan evlerde, ormanlık alanlarda, yollarda, tarlalarda ve felaketten sonra Namie bölgesinde halen yasaklı olan alanlarda binlerce noktada ölçümler gerçekleştirdi. Japon hükümeti halen yasaklı olan bu bölgelerde belli alanları 2023'te yeniden insan yerleşimine açmayı planlıyor. Greenpeace'in gerçekleştirdiği araştırmanın sonuçlarına göre ise bölgeyi temizleme çabaları, yüzde 70-80'i temizlenmesi mümkün olmayan ormanlık alandan oluşan bölge göz önünde bulundurulduğunda, etkili olmadı. Araştırmanın önemli bulgularından bazıları şöyle:

- İtate'te bazı bölgelerde geçen yıldan bugüne radyasyon seviyesinde artış görüldü.
- Namie'de halen yasaklı olan bir bölgede radyasyon-dan arındırma testi için kullanılan bir evde yapılan tüm çalışmalara rağmen radyasyon seviyesinin uluslararası seviyelerin 7 katı üzerinde olduğu görüldü. Bu da temizleme çalışmalarının etkili olmadığını ortaya koyuyor.
- Namie'de tahliye emri kaldırılan bir okulun hemen yanında bulunan ormanlık alandaki radyasyon seviyesinin, uluslararası sınırların 10 kat üzerinde olduğu tespit edildi.

Araştırmanın tamamı için www.greenpeace.org/japan/Global/japan/pdf/RefFksm_EN.pdf adresini ziyaret edebilirsiniz.

© Greenpeace / Christian Åslund

Dünya, kömürden çıkışta rekora koşuyor

Türkiye, proje aşamasındaki kömürlü termik santral kapasitesinde 4. sırada!

Greenpeace, Coal Swarm ve Sierra Club tarafından senelik hazırlanan “Yükseliş ve Çöküş 2018 (Boom and Bust)” raporu açıklandı. Rapora göre, bir önceki yıl olduğu gibi 2017’de de kurulması planlanan kömürlü termik santral kapasitesinde küresel çapta büyük bir düşüş yaşandı.

Rapora göre son 3 yılda rekor düzeyde (97 GW*) kömürlü termik santral emekliye ayrıldı. Özellikle Çin ve Hindistan’da çarpıcı bir düşüş yaşanırken, dünyanın aksine Türkiye’nin kömürlü termik santral ısrarı dikkat çekti. Türkiye, 2017 yılında proje aşamasındaki kömürlü termik santral kapasitesinde 4. sırada yer aldı.

Raporda yer alan çarpıcı veriler şöyle:

- Yapımı yeni tamamlanmış kömürlü termik santrallerde bir yıl öncesine göre yüzde 28; son iki yılda toplam yüzde 41 düşüş görüldü.
- İnşaata başlama oranında bir yıl öncesine göre yüzde 29; son iki yılda yüzde 73 düşüş yaşandı. 2017 yılında, 12 ülkede 62 konumda inşaata başlandı; bunların 45’i sıfırdan, 17’si ise mevcut santrallere ek ünite inşaatıydı.
- Kömürlü termik santrallerin coğrafi dağılımında daralma yaşandı; sadece 7 ülke birden fazla konumda kömürlü termik santral inşaatı başlattı.
- Bugüne kadar en az 34 ülke ve eyalet mevcut kömürlü termik santralleri kapatacağını; farklı kuruluşlar ile en az 24 şirket ise kömürsüz enerji kullanacağını taahhüt etti.
- 2016’da Çin merkezi hükümeti, hemen her eyalette lisansların sınırlandırılması dahil olmak üzere yeni kömürlü termik santrallere kısıtlama getirmeye başladı. Hükümet, Ocak’ta 98 GW ve Eylül’de 93 GW olmak üzere, yüzlerce kömür projesini askıya aldı. 2015 yılında aktif geliştirme aşamasındaki (inşaat öncesi ve inşaat aşamalarında) 708 GW’lık kurulu güç, 2017’de 211 GW’a düştü. Yeni işletmeye alınan kömürlü termik santraller ise 2006-2015 ortalaması olan 61 GW’dan, 2016’da 47 GW’a ve 2017’de 34 GW’a düştü.
- Hindistan, tarihinde ilk kez kömürlü termik santral kurulu gücünden daha fazla yenilenebilir enerji kurulu gücü devreye soktu.
- Şubat 2018 itibarıyla, 10 Avrupa Birliği (AB) ülkesi

elektrik üretiminde kömür kullanımını sonlandırdı ya da 2030’a kadar sonlandıracağını açıkladı. Bu ülkeler şunlar: Avusturya, Belçika, Birleşik Krallık, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İsveç, İtalya ve Portekiz. Birleşik Krallık’ta, kömürün elektrik üretimindeki payı 2012 yılında yüzde 45’ten, 2017’de yüzde 2’ye düştü. Almanya, kömür kullanımını 2019’da sonlandırmayı planlıyor. Diğer yandan Avrupa Birliği’nde yeni kömürlü termik santral projesine sahip ülkeler de mevcut. Bu ülkeler: Çekya, Yunanistan, Macaristan, Polonya ve Romanya.

- Türkiye 15.410 MW duyurulan, 19.001 MW lisans öncesi ve 7.349 MW lisanslı olmak üzere, çok sayıda kömürlü termik santral projesini devam ettiriyor. Son birkaç yıldır, genellikle bölge halklarının yoğun mücadelesi neticesinde, birçok projeden vazgeçildi. Ancak hükümet kömür enerjisinin geliştirilmesine dair planlarına kararlı biçimde devam ediyor. Analistler, güneş enerjisinin hızla düşen maliyeti ile Türkiye’nin yüksek güneş potansiyeli bir arada göz önüne alındığında, güneşin Türkiye enerji stratejisi açısından daha esnek ve daha az riskli bir yaklaşım olduğunu belirtiyor.

Greenpeace Akdeniz Kampanyalar Sorumlusu Özgür Gürbüz Türkiye’ye dair çarpıcı veriler içeren raporu şöyle değerlendirdi: “Yükseliş ve Çöküş Raporu’nun da ortaya koyduğu gibi dünyada kömürden çıkış hızlandı. Çin ve Hindistan gibi enerjiye herkesten daha fazla ihtiyacı olan ülkelerde bile kömürün payının azalmaya devam ettiğini görüyoruz. Türkiye’de de proje aşamasındaki kömürlü santral sayısında düşüş görüyoruz ancak bu

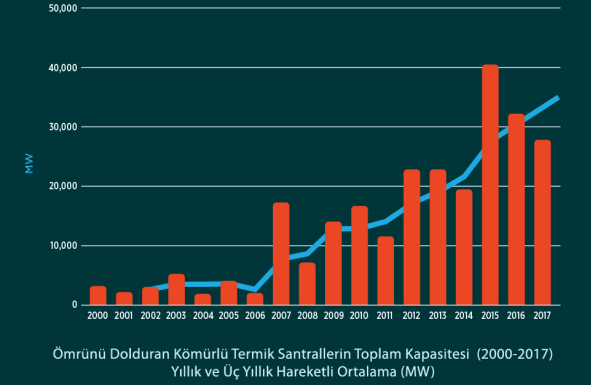
KÖMÜRLÜ TERMİK SANTRAL YAPIMI AZALIYOR

Dünya çapında inşası tamamlanan santraller

Geçen yıl
%28
düştü

Geçen iki yılda
%41
düştü

EMEKLİYE AYRILAN TERMİK SANTRALLERİN SAYISI ARTIYOR

yeterli değil. 44 bin megavatı bulan proje aşamasındaki kömür santralleri Türkiye’nin havasını daha kirli yapacağı gibi, yenilenebilir enerjiyle enerji verimliliği gibi ülke ekonomisine katkıda bulunacak atılımların yapılmasına da engel oluyor. Halbuki, arz fazlası sorunuyla karşı karşıya bulunan Türkiye bu durumu fırsata çevirip, dünyayla birlikte kömürden çıkış sürecine katılabilir.”

CoalSwarm direktörü Ted Nace de kömürlü termik santrallerdeki düşüşün cesaretlendirici ama yetersiz olduğunu altını çizdi: “Güneş ve rüzgar enerjisindeki seri üretim, yenilenebilir kaynaklardan enerji üretiminin maliyetinin tahmin ettiğimizden daha hızlı düşmesini sağlıyor ve iş dünyası ile enerji sektörü de bunu fark ediyor.”

Ülke	Yapım Öncesi	İnşaat Halinde	Tüm Aktif Geliştirme Aşamalarında	Askıya Alınmış	Faali
Çin	116.175	94.828	211.003	435.162	936.057
Hindistan	87.731	43.628	131.359	82.355	214.910
Vietnam	35.890	10.635	46.525	2.800	14.971
Türkiye	41.760	1.130	42.890	29.589	18.469
Endonezya	25.890	12.015	37.905	14.600	28.584
Bangladeş	17.883	4.115	21.998	4.085	250
Japonya	13.595	4.979	18.575	1.300	44.578
Mısır	14.640	0	14.640	0	0
Pakistan	9.195	3.190	12.385	8.720	2.450
Filipinler	7.560	4.581	12.141	1.694	7.206

* 1 GW = 1000 MW

Trakya'da olası kömürlü termik santraller 11 bin erken ölüme yol açacak

Çerkezköy ve Vize'de kurulması
planlanan kömürlü termik santrallerin
hava kirliliğine ve insan sağlığına
olumsuz etkilerini ortaya koyan
"Trakya'da Termik Santral Tehlikesi"
başlıklı bir rapor hazırladık.

"Trakya'da Termik Santral Tehlikesi" başlıklı rapora göre kurulması planlanan termik santraller faaliyete geçtiğinde şu sonuçlara yol açacak:

- Çerkezköy santralının baca filtrelerinin çalıştırılması halinde bile saat başına 525 kg yani 10 çimento torbasını dolduracak kadar toz havaya saçılacak.
- Çerkezköy ve Vize santralleri işletmeye geçerse, neden olacakları asit yağmurları, tarımsal üretimi yüksek olan ve bölge halkının çiftçilik yaparak geçindiği arazilere/mahsullere zarar verecek.
- PM2,5 ve NO2 kirliliği artışının neden olduğu solunum yolu hastalıkları ve bebek ölümleri dahil, Çerkezköy Santrali yılda 141, Vize Santrali yılda 182 erken ölüme neden olacak.
- Santraller 40 yıl çalıştırılırsa tahmini sağlık etkileri yaklaşık 11 bin erken ölüme tekabül edecek.
- Hava kirleticiler maddelerin rüzgar ve meteorolojik olaylara göre farklı derecelerde ve şiddette yayılması söz konusu olduğundan, Trakya'da planlanan termik santraller, sadece Vize ve Çerkezköy'ü değil, Çorlu ve Keşan da dahil olmak üzere birçok ilçeyi etkisi altına alacak ve kilometrelerce alanı kirliletecek.

imza.greenpeace.org/olmazbeya

Greenpeace, Antarktika Okyanusu'nda kril balık avcılığının son 5 yılının izini sürdü ve dünyamızı tehdit eden avcılığın kirli yüzünü hazırladığı raporla gözler önüne serdi.

Kril avcılığı, geleceğimizi tehdit ediyor

Balıkçılık endüstrisi karides benzeri minik deniz canlıları krilleri hedef alıyor. Kriller, Antarktika'daki besin zincirinin temelinde yer alıyor. Başka bir deyişle kriller olmazsa Antarktika Okyanusu'ndaki yaşam son bulabilir. Buna karşılık balıkçılık endüstrisi ise krilleri, kril yağı ve Omega-3 tabletlerinde kullanılması için avlıyor. Kriller aynı zamanda balık çiftlikleri ve evcil hayvan gıdalarında da kullanılıyor. Greenpeace'in son 5 yıldaki kril avlanmasına yönelik yaptığı araştırmanın sonuçları, Antarktika'nın ve dünyanın geleceğine dair son derece çarpıcı veriler sunuyor.

Antarktika Okyanusu'nda yaşayan canlıların beslenme alanlarında gerçekleşen yoğun balıkçılık aktiviteleri yiyecek için doğrudan bir rekabet yaratıyor. Bununla birlikte takip verilerine göre tekneler, bölgedeki vahşi yaşamı tehdit etme pahasına koruma altındaki alanların yakınına demirliyorlar ve Antarktika Okyanusu'ndaki yaşamın temeli olan krilleri avlıyorlar. Kriller bölgedeki beslenme zincirinin en altında yer almakla birlikte, karbonu denizin derinliklerine taşıyarak iklim değişikliği ile mücadelede de önemli bir rol oynuyorlar. Bu süreç sayesinde her sene 23 milyon ton karbon döngünün dışına çıkarılıyor.

Keten tohumu yağının bir alternatif olabileceği Omega-3 hapları ve kril yağı için tüm dünyanın geleceği tehlikeye atılıyor. **Greenpeace, kril avcılığının sonlanabilmesi adına Antarktika Okyanusu'nda 1.8 milyon kilometrekarelik bir alanın koruma alanı ilan edilmesini talep ediyor.**

Hemen şimdi “**PLASTİK**” yaz, **2322**'ye gönder.

Sen de kampanyamıza katıl!

PLASTİK KİRLİLİĞİNE DUR DE!

Her yıl 12 milyon ton plastik, denizlerimize karışıyor ve bu plastiklerin doğada çözünmeleri yüzlerce yıl alıyor. Her yıl binlerce deniz kaplumbağası ve başka deniz canlıları, plastik parçalarını yutarak veya bu parçalara dolanarak hayatlarını kaybediyor. İmza kampanyasına katıl, plastik kirliliğine karşı birlikte neler yapabileceğimizi anlatmak için seni arayalım.

Plastik
yaz
2322'ye
gönder

GREENPEACE

Kampanya katılım SMS bedeli Türk Telekom, Turkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve OIV dahil 0,65 TL'dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değişiklikleri aboneye yansıtma hakkını saklı tutar. Dergi aboneliği hakkında bilgi vermek için destekçi ilişkileri ekibimiz sizi en kısa zamanda arayacaktır.